

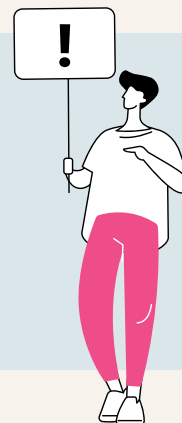
Kõneareng ja nutitarkus: soovitused lapsevanematele

6–7-aastased lapsed

Laps armastab uudsust – iga uus pilt või heli tekitab tema ajus mõnutunde, iga sõrmeliigutus nutiseadmel pakub uut ja põnevat. See tegevus on nauditav, kuid võib kujuneda harjumuseks või isegi sõltuvuseks. Lapse arengu jaoks on mäng ja koos veedetud aeg palju olulisemad. Raamatute vaatamine ja rollimängud arendavad keelt, suhtlemisioskust ja loovust. Pidev ekraanis olek võib pidurdada lugemis- ja jutustamisoskuse arengut – need on olulised oskused, mis aitavad lapsel koolis hakkama saada.

HEA TEADA!

- Kasutage nutiseadet nii vähe kui võimalik – lapse areng algab suhtlusest ja mängust!
- Passiivne multikate ja videote vaatamine ei arenda last.

Logopeedide soovitused 6–7-aastase lapse kõne arengu toetamiseks

PAKU VÕIMALUSI MÄNGIMISEKS JA TEISTE LASTEGA SUHTLEMISEKS

Lapse kõne areneb suheldes – koos mängides, vaieldes, jagades, rõõmustades jne. Mäng, sõbrad ja suhtlus annavad lapsele põhjuse rääkida ja kuulata. Laps õpib suhtlema, kui saab päris inimestega rääkida, mitte ekraani vaadates.

TEGUTSE KOOS LAPSEGA

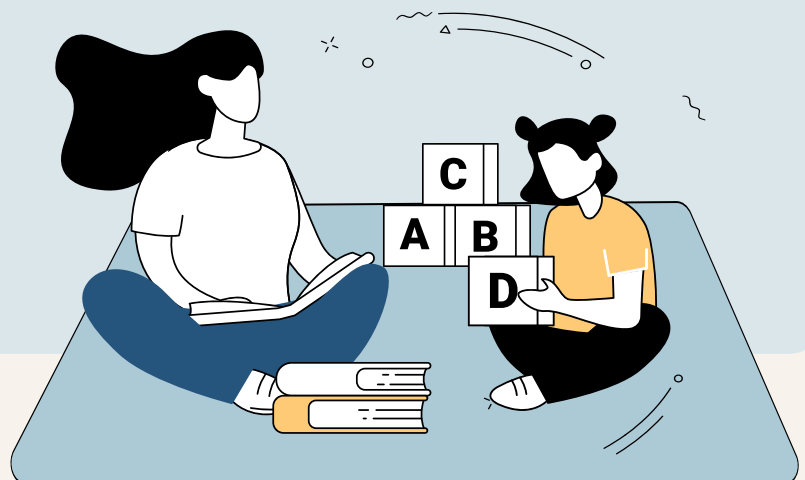
Mängige koos laua- ja sõnamänge, laulge, rääkige oma päevast ja tunnetest. Muuda õhtujutu lugemine armsaks traditsiooniks. Muu tegevus, eriti ühiselt veedetud aeg, aitab lapsel ekraanist kergemini loobuda ja näha, et ka ekraanita võib olla lõbus.

Ole nutitark
lapsevanem – loo
keskkond, kus su laps
saab areneda!

Eesti Logopeedide
Ühing ja Tervise Arengu
Instituut soovivad:
vanuses 6–7 piira
lapse meelelahutuslikku
ekraaniaega 1–2 tunnile
päevas. Tee vahele liikumis-
või mängupause, et
toetada lapse arengut
ja heaolu.

- Tee pause. Hoia ekraaniaeg lühike ja jaga see väikesteks osadeks.
- Sõlmi kokkuleppeid. Tee lapsega kokkulepped ekraani kasutamise ja taustaks mängivate helide (televiisor, raadio jms) vähendamiseks. Näiteks koosta ekraani kasutamise graafik või määra kodus kindlaks ekraanivabad alad.
- Lase lapsel laiselda. Laps ei pea alati tegutsema – igavlemine ilma ekraanita aitab loovusel areneda. Nutiseadet kasutades aju ei puhka.
- Eemalda ahvatlus silme alt. Kui nutiaeg saab läbi, pane seade ära – nii on lapsel lihtsam keskenduda muule tegevusele.
- Nutiseadme koht ei ole voodis! See raskendab uinumist ja vähendab kvaliteetset uneaega. Aku hoidmine voodis on võimalik tuleohu allikas.
- Kontrolli nutiseadme kasutamist. Lapsel ei pea ses vanuses olema isiklikku seadet. Kasuta ka vanema järelevalvet võimaldavaid äppe. Laps ei pea pääsema vanema nutiseadmesse.

Rohkem infot:
www.elu.ee ja
www.tai.ee/et/nuti

Tervise
Arengu
Instituut

EESTI LOGOPEEDIDE ÜHING